

MĂSURI PRIVIND SPORIREA ÎNCASĂRILOR ȘI PLĂȚILOR DE NUMERAR

Maria CIUMAC

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *In this article are presented measures to increase revenues and payments. Are listed principles for optimizing treasury. Is shown the importance of accelerating revenue and reducing unused funds, choosing real terms for payment and settlement tools appropriate.*

Cuvinte-cheie: *float, optimizarea trezoreriei, accelerarea încasărilor, reducerea fondurilor,*

În activitatea oricărei întreprinderi o importanță majoră revine existenței și mișcării mijloacelor bănești. Nici o întreprindere nu poate să desfășoare activitatea fără fluxuri bănești. Pe de o parte, pentru fabricarea produselor, prestarea serviciilor este necesar de achiziționat materii prime, materiale, ambalaj, de angajat lucrători, etc. Pe de altă parte, pentru producția vândută sau serviciile prestate întreprinderea primește mijloace bănești. În afară de acestea, întreprinderea are nevoie de mijloace bănești pentru achitarea impozitelor, taxele la buget, achitarea cheltuielilor generale, comerciale, plata dividendelor, etc.

Numerarul intră și iese dintr-o întreprindere în mod continuu. Deși nivelul său, la un moment dat, este o funcție a mai multor factori, anumite noțiuni de bază ale gestiunii numerarului într-o anumită întreprindere sunt fundamentale, oricare ar fi mărimea, ramura de activitate sau starea economiei.

Plățile (încasările) fără numerar utilizează instrumente și mijloacele de plată emise pe suport de hârtie, magnetic sau electronic.

Accelerarea încasărilor este o preocupare care începe încă de la negocierea contractului economic, când se stabilesc termenele și instrumentele de plată ce urmează a fi utilizate. Pe parcurs, furnizorul poate acționa în direcția accelerării recuperărilor, cointeresînd clienții să plătească mai repede, oferind în schimb bonificații sau cote de rabat în că de la efectuarea livrărilor. Accelerarea încasărilor s-ar putea realiza prin alegerea judicioasă a locului unde să se facă plata și a băncii care să o efectueze. Prin alegerea locului plății se poate scurta timpul dintre emiterea instrumentelor de plată de către debitori și momentul introducerii în bancă pentru încasare. Spre exemplu se poate cere debitorului să adreseze instrumentul de plată direct unei bănci desemnate de furnizor. Alegerea băncii poate fi făcută de așa natură încît să micșoreze numărul de zile-valoare, să scurteze timpul efectiv de decontare (de exemplu alegerea unei bănci din localitatea furnizorului).

Reducerea fondurilor care stau neutilizate (în adormire) este un obiectiv permanent al întreprinderilor. Existența unor fonduri neutilizate se poate explica, uneori, prin rațiunea flexibilității financiare (întreprinderea să poată lua inițiative diverse în orice moment), dar și printr-o proastă gestionare.

Alegerea termenelor reale de plată și a instrumentelor de decontare adecvate poate permite accelerarea încasărilor temporizarea termenelor de plată. Spre exemplu plata cu cecuri efectuată, de client nu înseamnă că furnizorul poate dispune imediat de suma respectivă. Timpul care se scurge între ordinul de plată dat băncii de un client și înscrierea sumei respective în contul furnizorului se numește, în literatura de specialitate, *float*. Acest termen reprezintă numărul de zile în care banii se găsesc în circuitul poștal și bancar. Astfel spus, *float* reprezintă ansamblul sumelor intrate în sistemul bancar, fără a fi apărut în creditul contului întreprinderii pentru a dispune de ele, sau ansamblul sumelor debitate în contul întreprinderii, dar rămase la dispoziția băncii.

Principalul obiectiv al gestiunii numerarului îl constituie reducerea fondurilor deținute sub formă de numerar la un nivel strict necesar pentru operarea afacerii. Similar stocului de mărfuri și materiale, care implică costuri de aprovizionare și costuri de deținere, în consecință, putându-se stabili mărimea stocului optim, astfel încât costurile pe care le implică să fie minime, se poate determina și un stoc optim de mijloace bănești, care minimizează costurile de comandă antrenate de reîntregirea frecventă a soldului de numerar, în cazul în care, la întreprindere, se menține un sold minim de numerar sau un sold zero și costurile de deținere antrenate de existența unui sold prea mare numit cost de oportunitate pentru blocarea fondurilor sub formă de „stocuri de bani”.

Optimizarea trezoreriei se întemeiază pe trei principii:

1. Utilizarea judicioasă a creditelor, după ce în prealabil au fost selectate cele mai eficiente și mai suplă. Deciziile privind creditele implică un anumit grad de risc. Cu toate că ar trebui să fie o decizie obișnuită, nici cea mai importantă și nici să vizeze cea mai lungă perioadă de timp, un anumit nivel de risc va trebui

acceptat, pentru a asigura continuitatea normală a tranzacțiilor. Dar decizia de a accepta o comandă doar pentru că ea înseamnă o creștere a volumului vânzărilor va fi greșită, dacă aceasta nu va fi însoțită și de plata unei sume de bani.

Decizia de a accepta un anumit nivel de risc ține de politica fiecărei întreprinderi. Pierderile vor trebui contrabalansate de vânzările către alți clienți, iar în cele din urmă se vor reflecta în profitul obținut.

2. Promovarea unei tehnici adecvate de plasament a excedentelor de trezorerie. Plasamentele de trezorerie sunt aducătoare de venituri care majorează încasările. În ceea ce privește plasamentele pe termen scurt trebuie avute în vedere trei direcții: randament ridicat, lichiditate bună și risc redus. Cum asemenea plasamente, care trebuie să întrunească cumulativ cele trei condiții, nu există, va trebui ca întreprinderea să accepte un oarecare compromis, urmărind cu precădere un aspect sau altul, fără să le poată obține integral pe toate trei.

Dacă plasarea excedentului de lichidități constituie un obiectiv cu o însemnătate deosebită în activitatea casierului, atunci reducerea cheltuielilor financiare, aferente creditelor de trezorerie, reprezintă o sarcină de bază a acestuia, realizabilă prin:

- Angajarea de credite numai atunci când se justifică necesitatea lor;
- Alegerea creditelor care se adaptează cel mai bine la situația concretă din întreprindere;
- Obținerea celor mai favorabile condiții de acordare a creditelor privind costul, plafonul maxim și flexibilitatea creditului.

În concluzie, activitatea trezorerului în stabilirea previziunilor de finanțare poate fi sintetizată în următoarele trei direcții principale: evaluarea costului real al fiecărui credit (în funcție de durata de folosire) și stabilirea unei ierarhizări a împrumuturilor; cuantificarea efectelor disponibile, după natura lor; selecționarea surselor de finanțare care generează cel mai redus cost al finanțării

3. Evitarea, pe cât posibil, a unor conturi creditoare (care se remunerează) sau a unor conturi debitoare care suportă costuri.

Costurile datorate amânării plăților:

- Pierderea dobânzii (până la primirea valorii mărfurilor vândute);
- Pierderea puterii de cumpărare într-o perioadă cu inflație mare;
- Suma creditului acordat;
- Utilizarea sau urmărirea sumelor înregistrate în cont;
- Datorii irecuperabile sau asigurări în vederea pierderilor din neplată;
- Reduceri de preț – deși vor reduce din articolele amintite mai sus (reprezintă însă o reducere a profitului).

Costurile datorate neamânării plăților:

- Fondul comercial;
- Dezavantaje în lupta cu concurența;
- Inconveniențele și costurile de asigurare a circulației banilor.

O îndatorare optimă pe linia trezoreriei urmărește un credit redus și o suplețe sporită a utilizării respectivei posibilități de creditare. Când se apreciază costul este necesar să se aibă în vedere, atât nivelul dobânzii, cât și numărul și quantumul diverselor comisioane bancare (de angajament, de neutilizare, etc). Ca linie tactică se poate opta fie pentru un credit mai scump, dar mai suplu, fie pentru unul mai ieftin, dar mai puțin suplu – în funcție de interesele beneficiarului creditului.

Pentru optimizarea trezoreriei se impune, de asemenea, ca întreprinderea să-și organizeze relațiile cu banca de maniera în care să evite, pe cât posibil ca, în același interval de timp, să aibă deschise mai multe conturi, unele având solduri debitoare, ceea ce reflectă o folosire mai puțin eficientă a fondurilor (disponibilitățile în conturi nu aduc decât dobânda bonificată de bancă), iar altele solduri creditoare, adică fonduri împrumutate, care comportă un cost superior ratei dobânzii bonificate de bancă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Botnari N. "Finanțele întreprinderii" - Chișinău A.S.E.M -2000
2. Dragotă Victor, Obreja Laura „Management financiar” București 2003 p.109
3. Needles, Anderson, Caldwell, Principiile de bază ale contabilității, traducere ediția 5, Chișinău 2000
4. Standardul Național de Contabilitate 7 "Raportul privind fluxul mijloacelor bănești"
5. Țugui I. Contabilitatea fluxurilor de trezorerie, Modelări, analiză și previziuni